

กฎหมายและข้อกำหนดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

งานธรรมาภิบาลและบริหารทั่วไป กองกฎหมาย สำนักงานอธิการบดีในฐานะคณะกรรมการบริหารจัดการโครงการสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Office) อาคารสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ได้รวบรวมกฎหมาย/ข้อกำหนด ในการบริหารจัดการโครงการสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Office) อาคารสำนักงานอธิการบดี ซึ่งได้สรุปสาระสำคัญ และความเกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

➤ กฎหมาย/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและอนุรักษ์พลังงาน

๑. พระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. กฎกระทรวงกำหนดคุณสมบัติ จำนวน และหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านพลังงาน พ.ศ.๒๕๕๒
๓. กฎกระทรวงกำหนดประเภท หรือขนาดของอาคารและมาตรฐาน หลักเกณฑ์ และวิธีการในการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ.๒๕๕๒

➤ กฎหมาย/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัย และความปลอดภัย

๔. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕
๕. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๖. พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

➤ กฎหมาย/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน

๗. พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐
๘. พระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๔๒
๙. กฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริการ จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับที่อับอากาศ พ.ศ. ๒๕๖๒
๑๐. กฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๕๕

เพื่อเป็นการวางพื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ตามนโยบายการจัดการสิ่งแวดล้อมของ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล และถือว่าการเวียนแจ้งมานี้เป็นส่วนหนึ่งของการแจกจ่ายกฎหมาย/ข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อม ตามนโยบายของโครงการ ทั้งนี้ ได้รวบรวมกฎหมาย กฎกระทรวง ประกาศ และข้อบัญญัติไว้ในเว็บไซต์ของโครงการฯ <https://op.mahidol.ac.th/ga/green-office>

กฎหมายและข้อกำหนดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ลำดับ	กฎหมาย/ข้อกำหนด	สาระสำคัญ	ความเกี่ยวข้อง
➤ กฎหมาย/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและอนุรักษ์พลังงาน			
๑.	พระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	หลักการของกฎหมายมีวัตถุประสงค์เพื่อ (๑) กำกับดูแลส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย (อาคารควบคุมและโรงงานควบคุม) มีการอนุรักษ์พลังงานด้วยการผลิตและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด (๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการผลิตเครื่องจักร อุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพและวัสดุที่ใช้ในการอนุรักษ์พลังงานขึ้นภายในประเทศและมีการใช้อย่างแพร่หลาย (๓) ส่งเสริมและสนับสนุนให้การอนุรักษ์พลังงานเป็นรูปธรรมด้วยการจัดตั้ง “กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน” เพื่อใช้เป็นการกลไกในการให้การอุดหนุนช่วยเหลือทางการเงินในการอนุรักษ์พลังงาน	อาคารสำนักงานอธิการบดี จะต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับการกำกับดูแลส่งเสริมและสนับสนุนมีการอนุรักษ์การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด เช่น เลือกลงใช้อุปกรณ์ที่ประหยัดพลังงาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น
๒.	กฎกระทรวงกำหนดคุณสมบัติจำนวน และหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านพลังงาน พ.ศ.๒๕๕๒	หลักการของกฎหมายมีวัตถุประสงค์เพื่อ เป็นกฎหมายลำดับรองออกโดยอำนาจตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นการกำหนดหน้าที่ของผู้รับผิดชอบด้านพลังงานในการบำรุงรักษาตรวจสอบประสิทธิภาพของอุปกรณ์ที่ใช้พลังงานที่ใช้ในอาคารสำนักงาน อธิการบดีตามที่กฎหมายกำหนด	สำนักงานอธิการบดี จะต้องกำหนดผู้รับผิดชอบด้านพลังงานในการบำรุงรักษาตรวจสอบประสิทธิภาพของอุปกรณ์ที่ใช้พลังงานที่ใช้ในอาคารสำนักงาน อธิการบดีตามที่กฎหมายกำหนด

กฎหมายและข้อกำหนดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ลำดับ	กฎหมาย/ข้อกำหนด	สาระสำคัญ	ความเกี่ยวข้อง
๓.	กฎกระทรวงกำหนดประเภทหรือขนาดของอาคารและมาตรฐาน หลักเกณฑ์ และวิธีการในการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๒	หลักการของกฎหมายมีวัตถุประสงค์เพื่อ กำหนดให้การก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคาร (๑) สถานพยาบาล ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล (๒) สถานศึกษา (๓) สำนักงาน (๔) อาคารชุดตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด (๕) อาคารชุมนุมคน ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร (๖) อาคารโรงพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร (๗) อาคารโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม (๘) อาคารสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ (๙) อาคารห้างสรรพสินค้าหรือศูนย์การค้า หากมีขนาดพื้นที่รวมกันทุกชั้นในหลังเดียวกันตั้งแต่ ๒,๐๐๐ ตารางเมตรขึ้นไป ต้องมีการออกแบบเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน	อาคารสำนักงานอธิการบดีเป็นอาคารที่เป็นไปตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคาร ซึ่งจะต้องเป็นไปตามวิธีการในการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงานตามที่กฎหมายกำหนด
➤ กฎหมาย/ข้อกำหนดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัย และความปลอดภัย			
๔.	พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕	หลักการของกฎหมายมีวัตถุประสงค์เพื่อ (๑) ส่งเสริมประชาชนและองค์กรเอกชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม (๒) จัดระบบการบริหารงานด้านสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามหลักการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม (๓) กำหนด อำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และราชการส่วนท้องถิ่น ให้เกิดการประสานงาน และมีหน้าที่ร่วมกันในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและกำหนดแนวทางปฏิบัติในส่วนที่ไม่มีหน่วยงานใดรับผิดชอบโดยตรง (๔) กำหนด มาตรการควบคุมมลพิษด้วยการจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสีย ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบกำจัดของเสีย และเครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับมลพิษ	อาคารสำนักงานอธิการบดี จะต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดระบบการบริหารงานด้านสิ่งแวดล้อม ให้เป็นไปตามหลักการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม และมาตรการควบคุมมลพิษด้วยการจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสีย ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบกำจัดของเสีย และเครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับมลพิษ

กฎหมายและข้อกำหนดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ลำดับ	กฎหมาย/ข้อกำหนด	สาระสำคัญ	ความเกี่ยวข้อง
		(๕) กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการก่อให้เกิดมลพิษให้เป็นไปโดยชัดเจน (๖) กำหนดให้มีมาตรการส่งเสริมด้านกองทุนและความช่วยเหลือด้านต่างๆ เพื่อเป็นการจูงใจให้มีการยอมรับที่จะปฏิบัติหน้าที่ในการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	
๕.	พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	หลักการของกฎหมายมีวัตถุประสงค์เพื่อ คุ้มครองด้านสุขลักษณะและการอนามัยสิ่งแวดล้อมหรือ สุขภาพสิ่งแวดล้อมซึ่งครอบคลุมทั้งกิจกรรม การกระทำทุกอย่าง และกิจการประเภทต่างๆที่มีผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม และสุขภาพอนามัยของประชาชนตั้งแต่ระดับชาวบ้าน คริวเรือน ชุมชน ตลอดจนกิจการขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ อันได้แก่ หาบเร่ แผงลอย สถานที่จำหน่ายอาหาร ตลาดกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ประเภทต่างๆ รวม ๑๒๕ ประเภท รวมทั้งการเลี้ยงหรือ ปล่อยสัตว์	กิจกรรมหลายกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในสำนักงาน อธิการบดีมีความจำเป็นจะต้องเป็นไปตาม สุขลักษณะและการอนามัยสิ่งแวดล้อม ในบางครั้งมีการขายสินค้าแผงลอยในอาคาร และการควบคุม สัตว์ที่อยู่ตามธรรมชาติในและนอกบริเวณอาคาร เช่น ปลา ตะกวด ตัวเงินตัวทอง งู และยุง เป็นต้น
๖.	พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม	หลักการของกฎหมายมีวัตถุประสงค์เพื่อ ควบคุมในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (๑) การสถาปัตยกรรม ความสวยงาม (๒) ความเป็นระเบียบ เรียบร้อยของบ้านเมือง (๓) ความมั่นคงแข็งแรงของอาคาร (๔) ความปลอดภัยของผู้อาศัยหรือใช้อาคาร (๕) การป้องกันอัคคีภัยภายในอาคาร (๖) การสาธารณสุขและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม (๗) การอำนวยความสะดวกแก่การจราจร ฯลฯ	อาคารสำนักงานอธิการบดีเป็นอาคารที่จะต้อง ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุม อาคาร

กฎหมายและข้อกำหนดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ลำดับ	กฎหมาย/ข้อกำหนด	สาระสำคัญ	ความเกี่ยวข้อง
➤ กฎหมาย/ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน			
๗.	พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐	หลักการของกฎหมายมีวัตถุประสงค์เพื่อ เป็นกฎหมายแม่บทที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อการบริหารจัดการอย่างมีเอกภาพเพื่อเกิดภัยพิบัติขึ้น ไม่ว่าจะเป็นอัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ฯลฯ โดยกฎหมายกำหนดถึงความชัดเจนของกระบวนการทำงานเพื่อป้องกันความซ้ำซ้อน และมีผลทำให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพ	อาคารสำนักงานอธิการบดีอยู่ในท้องที่ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรที่กฎหมายให้อำนาจในการบริหารจัดการเรื่องเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ทันที โดยสำนักงานอธิการบดี มีการวางแผนเกี่ยวกับการป้องกันสาธารณภัยตามนโยบายที่มหาวิทยาลัย เช่น อัคคีภัย และอุทกภัย
๘.	พระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๔๒	หลักการของกฎหมายมีวัตถุประสงค์เพื่อ เป็นกฎหมายที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย มาตรการในการป้องกันและระงับอัคคีภัย โดยมีเจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการในเรื่องนี้	ในกรณีที่เกิดอัคคีภัยภายในอาคารสำนักงานอธิการบดี เป็นหน้าที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายฉบับนี้ในการระงับอัคคีภัย ดังนั้นผู้ปฏิบัติงานภายในอาคารสำนักงานอธิการบดีมีความจำเป็นจะต้องเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนในการระงับอัคคีภัย และปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ตลอดจนเฝ้าอำนวยความสะดวกให้เจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๙.	กฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน	หลักการของกฎหมายมีวัตถุประสงค์เพื่อ การบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย	อาคารสำนักงานอธิการบดีเป็นอาคารที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎกระทรวงฉบับนี้ด้วย

กฎหมายและข้อกำหนดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ลำดับ	กฎหมาย/ข้อกำหนด	สาระสำคัญ	ความเกี่ยวข้อง
	เกี่ยวกับการป้องกันและระงับ อัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๕๕		
๑๐.	กฎกระทรวง กำหนดมาตรฐาน ในการบริการ จัดการ และ ดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อม ในการทำงานเกี่ยวกับที่อับ อากาศ พ.ศ. ๒๕๖๒	หลักการของกฎหมายมีวัตถุประสงค์เพื่อ การบริการ จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับที่อับอากาศ	อาคารสำนักงานอธิการบดีเป็นอาคารที่จะต้อง ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎกระทรวงฉบับนี้ด้วย

ปรับปรุงข้อมูลเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔

จัดทำโดยงานธรรมาภิบาลและบริหารทั่วไป
กองกฎหมาย สำนักงานอธิการบดี
คณะกรรมการบริหารจัดการโครงการ
สำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Office)